

Sygn. akt I NKRS 66/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szczepaniec (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Elżbieta Karska

SSN Grzegorz Żmij

w sprawie z odwołania A. P.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] z 23 czerwca 2022 r.
w przedmiocie nieprzedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na
stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w Katowicach,
ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2020 r., poz. 769,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 7 grudnia 2022 r.,

oddala odwołanie

UZASADNIENIE

Krajowa Rada Sądownictwa uchwałą Nr [...] z dnia 23 czerwca 2022 r. nie
przedstawiła wniosku o powołanie A. P. do pełnienia urzędu na stanowisku
sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w Katowicach, ogłoszonym w
Monitorze Polskim z 2020 r., poz. 769.

Powyższa uchwała podjęta została na skutek ponownego rozpoznania
sprawy przez KRS po uwzględnieniu przez Sąd Najwyższy wyrokiem z 12 kwietnia

2022 r., I NKRS 85/21 odwołania A. P. od uchwały Nr [...] z dnia 14 kwietnia 2021 r. w przedmiocie nieprzystawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie A. P. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w Katowicach, ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2020 r., poz. 769.

Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z 12 kwietnia 2022 r., I NKRS 85/21 uchylił zaskarżoną uchwałę KRS, gdyż ustalenie, że kandydatka nie spełnia kryteriów wyboru na stanowisko sędziego sądu apelacyjnego pozostawało w oczywistej sprzeczności ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, w szczególności z: opiniami przełożonych kandydatki, czy opinią Kolegium Sądu Apelacyjnego w Katowicach. Sąd Najwyższy wskazał, że zawarte w treści oceny kwalifikacji uchybienia w pracy kandydatki nie stanowią uzasadnienia dla nieprzedstawienia wniosku o powołanie jej na urząd sędziego Sądu Apelacyjnego w Katowicach, gdyż sędzia wizytator jednoznacznie stwierdził, że wymienione uchybienia nie wpływają na ocenę kandydatki. Nadto, Sąd Najwyższy wskazał, że KRS nie wyliczyła konkretnych uchybień wpływających na ocenę kandydatki, ani nie wyjaśniła powodów, dla których uznano je za ważne na tyle, by w konfrontacji z okolicznościami przemawiającymi na korzyść kandydatki, wykluczały możliwość jej powołania na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego w Katowicach.

Z uzasadnienia uchwały Nr [...] Krajowej Rady Sądownictwa z 23 czerwca 2022 r. wynika, że Rada wzięła pod uwagę ocenę kwalifikacji A. P. sporządzoną przez sędziego wizytatora do spraw pracy i ubezpieczeń społecznych Sądu Apelacyjnego w Katowicach, z której wynika, iż opiniowana spełnia warunki formalne do pełnienia stanowiska sędziego sądu apelacyjnego. KRS nie pominęła okoliczności, że kandydatka wyróżnia się w pracy wzorową terminowością sporządzania uzasadnień, posiada doświadczenie zawodowe nabyte w czasie orzekania w sądzie zarówno pierwszej, jak i drugiej instancji, a nadto posiada szeroką wiedzę merytoryczną i umiejętnie stosuje ją w praktyce orzeczniczej.

Krajowa Rada Sądownictwa wskazała, że kierowała się oceną kwalifikacji, doświadczeniem zawodowym kandydatki, a także uwzględniła wytyczne Sądu Najwyższego zawarte w wyroku z 12 kwietnia 2022 r., I NKRS 85/21.

Rada wyraźnie wskazała, że odwołująca się posiada ponad dwudziestoletnie doświadczenie orzecznicze w sądownictwie powszechnym na szczeblu sądu rejonowego, okręgowego, a także apelacyjnego. Nadto, odznacza się doświadczeniem wynikającym z pełnienia funkcji administracyjnych oraz uzyskała wysoką ocenę kwalifikacji sporządzoną na potrzeby postępowania nominacyjnego. Rada zaznaczyła, że przy ocenie kandydatki nie można pominąć okoliczności, że uznaje ona prymat orzeczeń wydawanych przez Sąd Najwyższy nad orzeczeniami Trybunału Konstytucyjnego, które zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 20 kwietnia 2020 r., U 2/20 utraciły byt prawny na skutek ich derogacji. Taki stan rzecz w ocenie KRS stanowi przejaw nierespektowania przez A. P. obowiązującego porządku prawnego, co stanowi obowiązek sędziego. Rada wskazała, że emanacją tego stanu rzeczy jest także podpisywanie apeli Stowarzyszenia Sędziów Polskich „I.”, w tym wzywającego do pełnego wykonywania orzeczeń TSUE, w sytuacji, gdy Trybunał Konstytucyjny jasno podkreślił, że te kwestie nie znajdują się w kompetencji Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Rada konkludując wskazała, że kandydatka nie spełnia zatem kryteriów określonych w art. 35 u.KRS w najwyższym stopniu, który uzasadniałby przedstawienie Prezydentowi Rzeczypospolitej jej kandydatury z wnioskiem o powołanie na urząd sędziego sądu apelacyjnego.

A. P. pismem z 21 lipca 2022 r. wniosła odwołanie od uchwały Nr [...] Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 23 czerwca 2022 r. w przedmiocie nieprzedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w Katowicach, ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2020 r., poz. 769.

Odwołująca się zawnioskowała o uchylenie zaskarżonej uchwały w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Krajowej Radzie Sądownictwa.

A. P. zaskarżonej uchwale zarzuciła naruszenie art. 33 ust. 1 w związku z art. 35 ust. 2, art. 42 ust. 1 oraz art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 12 maja 2017 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (tekst jedn. Dz.U.2021 r., poz. 269, dalej jako: u.KRS). w związku z art. 398²⁰k.p.c. poprzez:

- a) brak wszechstronnego rozważenia sprawy przez Krajową Radę Sądownictwa;

- b) faktyczne pominięcie wszystkich kryteriów oceny kandydatów, o których mowa w art. 35 ust. 2 u.KRS;
- c) wewnętrzną sprzeczność uzasadnienia tej uchwały polegającą na przyjęciu przy ocenie kandydatki, że „spełnia wszystkie kryteria wyboru” (k. 5 uzasadnienia, 7 wers od dołu), a następnie całkowicie dowolne uznanie, że „nie spełnia ona tych kryteriów w najwyższym stopniu” (k. 6 uzasadnienia, 14 wers od dołu);
- d) sprzeczność uzasadnienia uchwały ze stanem faktycznym polegającą na przyjęciu niezgodnie z rzeczywistością, iż wyrazem nieprzestrzegania przez kandydatkę obowiązującego porządku prawnego jest także podpisywanie apeli Stowarzyszenia Sędziów Polskich „I.”, w tym wzywającego do pełnego wykonania orzeczeń TSUE podczas, gdy kandydatka nie podpisała żadnego z takich apeli; ponadto kwestia ta nie była omawiana podczas posiedzenia Rady, na którym zapadła zaskarżona uchwała; natomiast 7 czerwca 2022 r. Krajowa Rada Sądownictwa wydała uchwałę o przedstawieniu wniosku o powołanie Sędzi Sądu Okręgowego w B. na stanowisko Sędziego Sądu Apelacyjnego w [...] w osobie E. Z. pomimo, iż podczas posiedzenia tego organu podkreślono, iż kandydatka podpisywała takie apele, co jednak nie miało żadnego wpływu na treść uchwały, a ta sama informacja - nieprawdziwa w odniesieniu do odwołującej miała mieć wpływ na treść zaskarżonej uchwały;
- e) całkowite pominięcie wytycznych Sądu Najwyższego zawartych w uzasadnieniu wyroku z 12 kwietnia 2022 r. I NKRS 85/21, którym uchylono poprzednią uchwałę Krajowej Rady Sądownictwa z 14 kwietnia 2021r., z której kategorycznie wynika, iż:
 - „wszystkie kryteria oceny przemawiają jednoznacznie na korzyść odwołującej”, a „ustalenie, że kandydatka nie spełnia kryteriów wyboru na stanowisko sędziego sądu apelacyjnego pozostaje w oczywistej sprzeczności ze zgromadzonym w sprawie materiałem, stanowiącym podstawę rozstrzygnięcia”;
 - „za niezrozumiałe należy uznać stwierdzenie, że kandydatka nie spełnia kryteriów wyboru w najwyższym stopniu” podczas,

gdy „sformułowanie to dotyczy porównania kandydatów i nie może odnosić się do postępowania, w którym o urząd sędziego ubiega się jedna osoba”;

- „wnioski wynikające z oceny kwalifikacji kandydatki są jednoznacznie pozytywne i świadczą na korzyść skarżącej ”;
- Krajowa Rada Sądownictwa ponownie „nie powołała żadnych okoliczności, które uzasadniałyby zakwestionowanie stanowiska Zespołu albo Kolegium Sądu Apelacyjnego. Nie zakwestionowano też predyspozycji skarżącej”;

- f) brak jakiegokolwiek analizy całej zgromadzonej w sprawie dokumentacji, z której wynika, że odwołująca się posiada odpowiednią wiedzę prawniczą, wszechstronne doświadczenie zawodowe, stosowny staż zawodowy (ponad 24 lata, a nie 20 lat, jak ujęto w uzasadnieniu), a jej praca i kwalifikacje zostały bardzo pozytywnie ocenione przez sędziego wizytatora, w związku z czym daje ona gwarancję prawidłowego wykonywania obowiązków na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego;
- g) ograniczenie analizy spełnienia przez kandydatkę kryteriów oceny do lakonicznej odpowiedzi sprawozdawcy sędziego M. J.: „Dobra”, jako odpowiedzi na pytanie członkini Krajowej Rady Sądownictwa sędzi E. Ł.: „Jaka jest ta ocena?”, podczas, gdy nikt z obecnych na posiedzeniu nie podniósł merytorycznych zastrzeżeń do oceny pracy odwołującej się;
- h) stopień ogólności uzasadnienia zaskarżonej uchwały polegający na przyjęciu uznawania przez kandydatkę prymatu orzeczeń Sądu Najwyższego nad orzeczeniami Trybunału Konstytucyjnego w sytuacji, gdy uchwały Sądu Najwyższego zostały „derogowane” z porządku prawnego i nie istnieją;
- i) zaniechanie przytoczenia kontekstu powzięcia takiej konkluzji w odniesieniu do odpowiedzi na pytanie zadane kandydatce podczas posiedzenia Zespołu członków KRS z 20 czerwca 2022 r. w kontekście badania obsady sądu w przypadku uczestniczenia w składach sędziów mianowanych przez Krajową Radę Sądownictwa w sytuacji, gdy:
 - kandydatka podkreślała wielokrotnie, iż nie spotkała się dotąd z takim problemem orzecznictwem i nic nie wskazuje na to, by do tego doszło,

a skoro tak, to nie miała potrzeby dokonywania pogłębionej analizy tego problemu;

- żadne z powołań sędziów Sądu Okręgowego i Sądu Apelacyjnego w Katowicach w ostatnich latach nie budzi zastrzeżeń środowiska sędziowskiego — wszyscy oni zasługiwali na awans, więc kandydatka nie miałaby żadnych rozterek moralnych, by potwierdzić prawidłowość ich powołań; z dużym prawdopodobieństwem przyjmuje jednak, że problem ten pozostanie dla niej tylko teoretycznym;
- zgodnie z ostatnią nowelizacją ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U.2020 r., poz. 2072 ze zm.), zwanej dalej p.u.s.p., która weszła w życie 15 lipca 2022 r. i była niewątpliwie znana członkom Krajowej Rady Sądownictwa w dacie podjęcia zaskarżonej uchwały w myśl art. 42a § 3 p.u.s.p. dopuszczalne jest badanie spełnienia przez sędziego wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu, na wniosek uprawnionego, za czym właśnie opowiadała się kandydatka negując celowość podejmowania takich kroków z urzędu;
- j) brak możliwości ustalenia jakiego kryterium ostatecznie kandydatka nie spełnia, wobec wiążącego przesądzenia przez Sąd Najwyższy, że wszystkie kryteria zostały przez nią spełnione;
- k) niedopuszczalne ostateczne ukaranie kandydatki za poglądy, co trafnie podkreślił jeden z członków Krajowej Rady Sądownictwa przed powzięciem zaskarżonej uchwały, co nie mieści się w żadnych kanonach procedury oceniania kandydatów i nie powinno mieć miejsca w państwie prawa.

Argumentacja uzasadnienia odwołania A. P. koncentruje się na zarzucaniu KRS podjęcia uchwały bez wszechstronnego rozważenia sprawy, bez uwzględnienia udostępnionej dokumentacji i wyjaśnień kandydatki. Odwołująca się wskazała, że Rada podejmując ponownie uchwałę, nie uwzględniła zaleceń Sądu Najwyższego zawartych w uzasadnieniu wyroku z 12 kwietnia 2022 r., I NKRS 85/21, gdyż w szczególności nie wzięła pod uwagę 25-letniego doświadczenia odwołującej się w orzekaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń

społecznych w sądzie rejonowym, okręgowym i apelacyjnym w pierwszej oraz drugiej instancji; niemal 2-letniej stałej delegacji do orzekania w Sądzie Apelacyjnym w Katowicach; bardzo wysokich kwalifikacji odwołującej, która w zakresie swej specjalizacji ukończyła studia podyplomowe z wynikiem bardzo dobrym; doskonałych wyników statystycznych przejawiających się 100%-ową terminowością sporządzania uzasadnień, bardzo wysoką stabilnością orzecznictwa, czy ponadprzeciętną szybkością prowadzonych przez nią postępowań.

Odwołująca się wskazywała, że jej kwalifikacje i osiągnięcia zostały całkowicie zmarginalizowane przez sędziego sprawozdawcę podczas przedstawiania jej kandydatury w trakcie posiedzenia KRS odbywającego się 23 czerwca 2022 r. W rezultacie czego członkowie KRS mieli – w ocenie odwołującej się – nie uzyskać informacji na temat oceny pracy kandydatki. A. P. wskazała, że cała uwaga KRS skupiona była na jej poglądach na temat stwierdzania niewłaściwej obsady sądu w przypadku uczestniczenia w składach sędziów mianowanych przez Krajową Radę Sądownictwa.

Odwołująca się zaznaczyła, że powiedziała wówczas jedynie, iż w dotychczasowej pracy zawodowej nie spotkała się dotąd z takim problemem orzecznictwym, zatem nie zachodziła potrzeba, by dokonywać pogłębionej analizy tego problemu. Nawiązując do regulacji art. 42a § 3 p.u.s.p. miała jedynie nadmienić, że dopuszczalne jest badanie spełnienia przez sędziego wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu, na wniosek uprawnionego, za czym właśnie opowiadała się kandydatka. Odwołująca się wyjaśniła, że Zespół członków KRS nie przedstawił uczestnikom posiedzenia całego kontekstu jej wyjaśnień, lecz bezpodstawnie przyjął radykalny wniosek o „uznaniu przez nią prymatu orzeczeń Sądu Najwyższego nad orzeczeniami Trybunału Konstytucyjnego w sytuacji, gdy uchwały Sądu Najwyższego zostały „derogowane z porządku prawnego i nie istnieją”.

Odwołująca się konkludując wyraziła zapatrywanie, że zaskarżona uchwała jest całkowicie nieprawdziwa, niemerytoryczna i bardzo krzywdząca, gdyż poglądy prawne kandydata nie stanowią żadnego z kryteriów, jakie winny być brane pod uwagę przy ocenie uczestników postępowań nominacyjnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołanie A. P. nie zasługiwało na uwzględnienie z uwagi na fakt, że w znaczącej mierze argumenty w nim przedstawione miały jedynie polemiczny charakter. W pozostałym natomiast zakresie ich rozpoznanie skutkowałoby weryfikowaniem przez Sąd Najwyższy uchwały KRS pod względem merytorycznym, co w świetle ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego jest niedopuszczalne. Sąd Najwyższy jest bowiem uprawniony jedynie do weryfikowania, czy zaskarżone uchwały wydane zostały z zachowaniem wymogów proceduralnych.

Stosownie do art. 44 ust. 3 u.KRS do postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawach z odwołań od uchwał Rady stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej, poza przepisem art. 87¹ k.p.c. ustanawiającym przymus adwokacko-radcowski w występowaniu przed tymże Sądem. Tym samym odesłanie do przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej determinuje granice kognicji Sądu Najwyższego w sprawach zainicjowanych odwołaniami uczestników postępowania. Stosownie do dyspozycji art. 398¹³ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy rozpoznaje odwołanie w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw, z urzędu bierze pod rozwagę tylko nieważność postępowania. Reguł tych nie zmienia art. 44 ust. 1 zdanie pierwsze u. KRS, który ogólnie stanowi, że odwołanie można wnieść z powodu sprzeczności uchwały z prawem, a zatem zarówno z prawem materialnym, jak i z przepisami postępowania (tak też wyroki Sądu Najwyższego z : 15 stycznia 2019 r., sygn. I NO 1/18; 8 listopada 2017 r., III KRS 29/17; 8 października 2014 r., III KRS 45/14).

Za ugruntowany w orzecznictwie Sądu Najwyższego uważać należy pogląd, że kontrola Sądu Najwyższego obejmuje ocenę, czy Rada w odniesieniu do wszystkich uczestników procedury nominacyjnej (kandydatów do objęcia wakującego stanowiska sędziowskiego) zastosowała przejrzyste, jednolite i sprawiedliwe kryteria selekcyjne (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 13 lipca 2017 r., III KRS 17/17). Natomiast w świetle obowiązujących regulacji prawnych niedopuszczalna jest merytoryczna ingerencja Sądu Najwyższego w rozstrzygnięcia Rady, co do oceny kwalifikacji, czy też wiarygodności danej osoby. Kontrola Sądu Najwyższego nie oznacza bowiem, że uczestniczy on

w decydowaniu o obsadzie określonego stanowiska sędziowskiego, jego rola ogranicza się do dokonania weryfikacji legalności uchwał KRS czyli zbadaniu, czy Rada przy ich podejmowaniu przestrzegała ustawowych warunków powołania na stanowisko sędziego i nie naruszyła reguł proceduralnych obowiązujących w postępowaniu przed tym organem.

Należy także pamiętać, na co zwrócił uwagę Sąd Najwyższy w postanowieniu z 27 marca 2012 r., III KRS 5/12, że zasadniczo podstawy odwoławcze w przypadku uchwał Rady wynikają z art. 44 ust. 1 zdanie pierwsze u.KRS, który stanowi, iż odwołanie można wnieść z powodu sprzeczności uchwały z prawem, a zatem zarówno z prawem materialnym, jak i przepisami postępowania. W przypadku przepisów postępowania punktem odniesienia są przede wszystkim przepisy rozdziału 3 ustawy o KRS, ewentualnie wydanego na tej podstawie regulaminu szczegółowego trybu działania KRS. Przed Radą nie stosuje się bowiem przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, których stosowanie zostało wyraźnie wyłączone na podstawie art. 2 u.KRS, ani też przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, co wynika z art. 1 tego kodeksu. Natomiast w odwołaniu przy wykazywaniu sprzeczności uchwały Rady z prawem zarzuty powinny być formułowane w sposób odpowiadający wymogom wynikającym z art. 398³ § 1 k.p.c. Oznacza to, że uczestnik postępowania wnoszący odwołanie powinien wskazać naruszenie w uchwale konkretnych przepisów prawa materialnego przez ich błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie. Natomiast zarzucając naruszenie wyartykułowanych przepisów postępowania, powinien wykazać, że to uchybienie mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy.

Wątpliwości w orzecznictwie Sądu Najwyższego budziło natomiast stosowanie przy rozpatrywaniu odwołań art. 398³ § 3 k.p.c., co miało miejsce po wejściu w życie ustawy o KRS z 2001 r., która w art. 13 ust. 2 zawierała taką samą podstawę odwoławczą jak obowiązujące przepisy (sprzeczność uchwały z prawem). Zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. w skardze kasacyjnej nie można skutecznie podnosić zarzutów dotyczących ustalenia faktów lub oceny dowodów. W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się bowiem, że w przypadku gdy skarga kasacyjna ogranicza się tylko do zarzutów dotyczących ustalenia faktów lub oceny dowodów, nie wskazując na inne naruszenia prawa, jest ona

niedopuszczalna jako nieoparta na ustawowej podstawie (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 23 września 2005 r., III CSK 13/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 76).

Poglądy o stosowaniu tych ograniczeń w postępowaniu odwoławczym mającym za przedmiot uchwały KRS w sprawach indywidualnych (np. wyroki Sądu Najwyższego z: 14 marca 2002 r., III KRS 1/02; 19 stycznia 2005 r., III KRS 10/04) uległy zmianie. W judykaturze zwrócono bowiem uwagę, że poddanie odwołania ścisłym rygorom kasacyjnym spowodowało, iż zakres sprawowanej przez Sąd Najwyższy kontroli zgodności z prawem zaskarżonej uchwały był niezwykle wąski. Odwołujący w postępowaniu przed Sądem Najwyższym nie mógł podnosić żadnych argumentów dotyczących oceny dowodów i ustaleń faktycznych dokonanych przez Krajową Radę Sądownictwa ani też powoływać nowych faktów i dowodów, a Sąd Najwyższy był związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę wydania zaskarżonej uchwały. Sąd Najwyższy w wyroku z 4 kwietnia 2007 r., III KRS 5/07, dotyczącym decyzji Rady w sprawie przeniesienia sędziego w stan spoczynku, stwierdził, analizując wcześniejsze stanowisko tego Sądu co do zakresu podstaw odwoławczych i konfrontując je z prawem do sądu wynikającym art. 45 Konstytucji RP, że w istocie pozbawia ono odwołującego możliwości uruchomienia procedury gwarantującej pełną merytoryczną kontrolę sądową prawidłowości uchwał podejmowanych przez Radę w tym zakresie. Ostatecznie Sąd Najwyższy dopuścił badanie, czy Rada podejmując uchwałę wywiązała się z obowiązku wszechstronnego rozważenia sprawy na podstawie całego zebranego materiału dowodowego, do czego zobowiązywały ją przepisy postępowania obowiązujące przed Radą.

W istocie rzeczy odwołująca się zaskarżonej uchwale zarzuciła pominięcie wytycznych Sądu Najwyższego zawartych w uzasadnieniu wyroku z 12 kwietnia 2022 r., I NKRS 85/21, z którego wynika, że kryteria oceny kandydatki, jak: doświadczenie zawodowe, opinie przełożonych, czy opinia Kolegium Sądu Apelacyjnego w Katowicach jednoznacznie przemawiają na korzyść jej kandydatury. A. P. wzmocniła tę argumentację zarzutem naruszenia przez Radę art. 35 ust. 2 u.KRS, co wyrażać się miało faktycznym pominięciem wszystkich kryteriów, o jakich mowa w przywołanym przepisie.

Lektura uzasadnienia zaskarżonej uchwały prowadzi do wniosku, że KRS nie zignorowała bogatego doświadczenia zawodowego A. P., pozytywnej opinii sędziego wizytatora, czy opinii Kolegium Sądu Apelacyjnego w Katowicach. Kluczowa dla oceny zasadności odwołania jest okoliczność, że wszystkie te walory kandydatki nie stanowiły wystarczającej przeciwwagi dla faktu nieprzestrzegania przez kandydatkę obowiązującego systemu prawnego.

Sąd Najwyższy wskazuje, że zarzut uczynienia przesłanki niewystłowanej wprost w art. 35 ust. 2 u.KRS podstawą rozstrzygnięcia objętego zaskarżoną uchwałą nie może skutkować jej uchyleniem. Zważyć bowiem należy, że zgodnie z art. 35 ust.2 u.KRS przy podejmowaniu decyzji wiodącym kryterium ma być ocena kwalifikacji kandydata, przy czym przepis nie przesądza, co jest desygnatem tego pojęcia. Z uwagi na brak definicji legalnej, warto odwołać się do dotychczasowego orzecznictwa w tym zakresie, które wzmacnia tezę o tym, że ocena kwalifikacji kandydata nie może być utożsamiana jedynie z jego kwalifikacjami zawodowymi.

W wyroku z 26 kwietnia 2012 r., III KRS 8/12 Sąd Najwyższy zwrócił uwagę, że sporny przepis nie precyzuje pojęcia kwalifikacji kandydatów. Podkreślił, że: „nie można utożsamiać ich tylko z wymaganiami stawianymi kandydatom w przepisach ustawy o ustroju sądów powszechnych, gdyż te wyznaczają minimum standardów dla osoby ubiegającej się o stanowisko sędziego. Chodzi raczej o uwzględnienie w ocenie kandydatów – poza owym minimum – dodatkowych elementów składających się na teoretyczne i praktyczne umiejętności wykonywania tego zawodu, jak wyniki ukończenia studiów i egzaminu sędziowskiego, uzyskane stopnie naukowe, ukończone studia podyplomowe i szkolenia, reprezentowana w toku dotychczasowej pracy i analizowana przez sędziów wizytatorów oraz przełożonych wiedza prawnicza, sposób organizowania pracy i wywiązywania się z obowiązków, itd.” Podobne stanowisko Sąd Najwyższy przyjął także w innych wyrokach, m.in. z: 22 maja 2012 r., III KRS 13/12 i III KRS 14/12.

Co warte podkreślenia, przy ocenie kandydatów do objęcia urzędu sędziego nie można pomijać także predyspozycji osobowościowych kandydatów i przestrzegania przez nich zasad etyki zawodu, o czym wprost stanowi art. 57 i ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jedn. Dz. U. 2020, poz. 2072, dalej jako: p.u.s.p.). Nie sposób przyjąć by postępowanie

sędziego polegające na kontestowaniu derogacyjnych skutków wyroków Trybunału Konstytucyjnego było przejawem etycznego wykonywania zawodu. Wręcz przeciwnie, świadczy o lekceważącym stosunku sędziego do obowiązującego porządku prawnego. Rolą sędziego jest sprawowanie wymiaru sprawiedliwości, przy czym podlega on nie tylko ustawom, ale z mocy art. 178 ust. 1 Konstytucji RP także ustawie zasadniczej. Artykuł 190 ust. 1 Konstytucji RP wyraźnie stanowi, że orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne. Kwestionowanie kompetencji konstytucyjnych organów bezsprzecznie nie licuje z powagą urzędu sędziego. Konkludując ów wątek Sąd Najwyższy wskazuje, że poczynienie przez Radę ustaleń, co do tego, że A. P. nie respektuje obowiązującego porządku prawnego i uczynienie tego faktu podstawą rozstrzygnięcia zaskarżonej uchwały nie stanowi naruszenia art. 35 ust. 2 u.KRS.

Sąd Najwyższy nie weryfikuje dokonanego przez KRS wyboru kandydata na urząd sędziego według reguł zasadności (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 20 września 2011 r., III KRS 14/11), jeżeli dokonany wybór nie wynika z błędnego ustalenia stanu faktycznego lub innego naruszenia prawa. W ocenie Sądu Najwyższego, podejmując zaskarżoną uchwałę KRS nie popełniła błędu w ustaleniach faktycznych, bowiem nieuznawanie przez sędziego wyroków Trybunału Konstytucyjnego bezsprzecznie stanowi przejaw rażącego braku poszanowania dla porządku prawnego, co pozostaje w oczywistej sprzeczności z zasadami etyki wykonywanego zawodu. Zaskarżona uchwała nie stanowi zatem arbitralnego rozstrzygnięcia, oparta została na ustawowej przesłance.

W ocenie Sądu Najwyższego całkowicie chybiony były także zarzut dotyczący rzekomego naruszenia art. art. 42 ust. 1 oraz art. 44 ust. 3 u. KRS.

Wskazane wzorce kontroli zaskarżonego rozstrzygnięcia stanowią bowiem, że uchwały Rady w sprawach indywidualnych wymagają uzasadnienia (art. 42 ust. 1 u.KRS) oraz do postępowania przed Sądem Najwyższym stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. 2020 r. poz. 1575, 1578 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 11) o skardze kasacyjnej. Przepisu art. 87¹ tej ustawy nie stosuje się (art. 44 ust.3 u.KRS). Zaskarżona uchwała zawiera uzasadnienie, które w komunikatywny sposób wskazuje

przyczynę, której zaistnienie skutkowało nieprzedstawieniem Prezydentowi Rzeczypospolitej wniosku o powołanie skarżącej na stanowisko sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w Katowicach, wobec czego nie zachodzi potrzeba szczegółowego roztrząsania tej kwestii.

Odwołująca się zarzuciła Radzie naruszenie art. 44 ust. 3 u. KRS w zw. z art. 398²⁰ k.p.c., który stanowi, że sąd, któremu sprawa została przekazana, związany jest wykładnią prawa dokonaną w tej sprawie przez Sąd Najwyższy. Zarzut ów jest zgoła chybiony, gdyż Rada przy ponownym rozpoznaniu sprawy wszechstronnie rozważyła wszystkie okoliczności, a ostateczną przyczyną podjęcia uchwały niekorzystnej dla odwołującej były nowe okoliczności ujawnione w trakcie posiedzenia mającego miejsce 23 czerwca 2022 r. W rezultacie zatem podniesiony przez odwołującą się zarzut obarczony jest błędem logicznym, bowiem KRS powzięła wiedzę o nierespektowaniu przez odwołującą się obowiązującego porządku prawnego dwa miesiące po wydaniu przez Sąd Najwyższy wyroku w sprawie I NKRS 85/21 mającego za przedmiot pierwotne odwołanie A. P..

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS, orzekł jak w sentencji.

Od wyroku i uzasadnienia zdanie odrębne złożył SSN Grzegorz Żmij.

[as]